

साक्षर भारत योजनेकरिता निधी
वितरणास तसेच खर्चास प्रशासकीय
मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण-२०१९/प्र.क्र.७७/एस.डी.२
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक : ३० मार्च, २०१९.

- संदर्भ:-** १) केंद्र शासनाचे क्र.F.No.९-८/२०१४-एन.एल.एम.आय, दि.०७ मार्च, २०१९ चे पत्र
२) शिक्षण संचालक अल्पसंख्यांक व प्रौढ शिक्षण, पुणे यांचे पत्र
क्र.अपौशि/पू.मा./२०१८-१९/सा.भा./कार्या-५/८६, दि.२२ जानेवारी, २०१९
३) वित्त विभागाचे परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०१८/प्र.क्र.६९/अर्थ-३, दि.०२ एप्रिल, २०१८.
४) शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग शासन निर्णय क्र.साभाका-२०१८/प्र.क्र.१२१/एसडी-२,
दि.२९ मार्च, २०१९
५) शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग निर्णय क्र.पुनर्वि-२०१९/(८३/१९) अर्थसंकल्प-२, दि.३०
मार्च, २०१९

प्रस्तावना:-

साक्षर भारत योजना ही योजना राज्यात जानेवारी, २०१० पासून सुरु करण्यात आली होती. सन २००१ च्या जनगणनेनुसार ज्या जिल्ह्यातील महिला साक्षरतेचे प्रमाण ५०% पेक्षा कमी आहे, अशा राज्यातील १० जिल्ह्यांचा समावेश साक्षर भारत योजनेत करण्यात आला असून राज्य, जिल्हा, तालूका, ग्रामपंचायत या चार स्तरावरून सदर योजना राबविण्यात येत होती. सदर योजनेकरिता केंद्र शासनाने संदर्भाधीन दि.०७ मार्च, २०१९ च्या आदेशान्वये केंद्र शासनाने रु.१७,९४,५०,९२३ इतका निधी वितरीत केलेला आहे. सदर केंद्र हिस्सा विचारात घेता, राज्य हिस्स्याचा रु.११,९६,५३,९४९ इतका निधी राज्य हिस्सा म्हणून वितरीत होणे आवश्यक आहे. केंद्र व राज्य हिस्सा मिळून रु.१५,२१,२९,२८० इतका निधी संदर्भाधीन दि.२९ मार्च, २०१९च्या आदेशान्वये वितरीत केलेला आहे. उर्वरित निधीपैकी रु.११,४५,९७,६६२ इतका निधी पुनर्विनियोजनाद्वारे उपलब्ध करून देण्यास नियोजन व वित्त विभागाने मंजूरी दिलेली आहे. याअनुषंगाने संदर्भाधीन दि. ३० मार्च, २०१९ शासन निर्णयान्वये पुनर्विनियोजनाद्वारे निधी उपलब्ध करून देण्यात आला आहे. पुनर्विनियोजनाद्वारे उपलब्ध करून देण्यात आलेला निधी व अर्थसंकल्पीत निधी विचारात घेऊन साक्षर भारत योजनेकरिता रु. ११,४९,९८,१६२ इतका निधी वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

१. साक्षर भारत योजनेकरिता रु. ११,४९,९८,१६२/- (रु. अकरा कोटी एकोणपन्नास लाख अठ्यान्नव हजार एकशे बासष्ट फक्त) इतका निधी खर्च करण्यास या आदेशान्वये मान्यता देण्यात येत आहे.

२. वरिल तरतूद खालीलप्रमाणे लेखाशिर्षनिहाय खर्च करण्यात यावी.

अ.क्र	लेखाशिर्ष	वितरीत करावयाची तरतूद
१.	मागणी क्र.ई-२, २२०२ सर्वसाधारण शिक्षण, ०४ प्रौढ शिक्षण २००, इतर प्रौढ शिक्षण कार्यक्रम (००) (०५) साक्षर भारत (राज्य हिस्सा) (कार्यक्रम) (२२०२ एच ४१८), ३१ सहायक अनुदाने (वेतनेतर)	रु.५,५१,७१,१८७/-
२.	मागणी क्र.ई-२, २२०२ सर्वसाधारण शिक्षण, ०४ प्रौढ शिक्षण २००, इतर प्रौढ शिक्षण कार्यक्रम (०१) (०१) साक्षर भारत (अनुसूचित जाती उपयोजना) (केंद्र हिस्सा) (कार्यक्रम) (२२०२ आय २२७) ३१ सहायक अनुदाने (वेतनेतर)	रु. ३,५८,९६,१८५/-
३.	मागणी क्र.ई-२, २२०२ सर्वसाधारण शिक्षण, ०४ प्रौढ शिक्षण २००, इतर प्रौढ शिक्षण कार्यक्रम (०१) (०२) साक्षर भारत (अनुसूचित जाती उपयोजना) (राज्य हिस्सा) (कार्यक्रम) (२२०२ आय २१८) ३१ सहायक अनुदाने (वेतनेतर)	रु. २,३९,३०,७९०/-
एकूण		रु.११,४९,९८,१६२/-

३. यासाठी आयुक्त (शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना “नियंत्रक अधिकारी” आणि लेखाधिकारी, अल्पसंख्यांक व प्रौढ शिक्षण संचालनालय, पुणे यांना “आहरण व संवितरण अधिकारी” म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. नियंत्रक अधिकारी आणि आहरण व संवितरण अधिकारी यांनी सदर निधी संचालक, अल्पसंख्यांक व प्रौढ शिक्षण संचालनालय, पुणे यांना विनियोगाकरिता तातडीने उपलब्ध करून द्यावा. संचालक, अल्पसंख्यांक व प्रौढ शिक्षण संचालनालय, पुणे यांनी सदर निधी खर्च करताना “आदर्श आचार संहिता” मधील कोणत्याही तरतूदचे उल्लंघन होणार नाही याची दक्षता घ्यावी.

४. सदर आदेश वित्त विभागाच्या संदर्भाधीन दि.२.४.२०१८ रोजीच्या परिपत्रकास अनुसरून तसेच, नियोजन विभागाचा अनौपचारिक संदर्भ क्र.८५/१४७१, दि.१६.०३.२०१९ तसेच, वित्त विभागाच्या व्यय शाखेचा अनौपचारिक संदर्भ क्र.२५३/२०१९/व्यय-५, दि.३०.०३.२०१९ आणि अर्थोपाय शाखेचा अनौपचारिक संदर्भ क्र.१५६/अर्थोपाय, दि.२७.३.२०१९ अन्वये दिलेल्या मान्यतेस अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहेत. वित्त विभागाच्या संदर्भाधीन दि.२.४.२०१८ रोजीच्या परिपत्रकातील अटींची तसेच परिपत्रकाच्या परिशिष्टातील अनुक्रमांक ४ व ८ मध्ये नमूद अटींची पूर्तता होत आहे. सदर परिपत्रकाच्या परिशिष्टातील अनुक्रमांक १,२,३,५,६ व ७ मधील बाबी या आदेशासाठी लागू नाहीत.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१९०३३०१८४३२४७०२१ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(गोविंद कांबळे)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.मंत्री, (शालेय शिक्षण), मंत्रालय, मुंबई
२. मा. राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मुंबई
३. मा. अप्पर मुख्य सचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
४. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१/२, मुंबई/नागपूर
५. महालेखापाल (लेखा व परीक्षा), महाराष्ट्र-१/२, मुंबई/नागपूर
६. संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई
७. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
८. स्थानिक निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई
९. वरिष्ठ कोषागार अधिकारी, पुणे
१०. जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे
११. आयुक्त (शिक्षण) महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१२. शिक्षण संचालक (माध्यमिक व उच्च माध्यमिक) महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१३. शिक्षण संचालक (अल्पसंख्यांक व प्रौढ शिक्षण) महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१४. वित्त विभाग (व्यय-५/अर्थसंकल्प-८) मंत्रालय, मुंबई
१५. नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१६. सह सचिव/उपसचिव (विद्यार्थी विकास/अर्थसंकल्प), शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१७. शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग (अर्थसंकल्प) मंत्रालय, मुंबई
१८. निवडनस्ती, (एसडी-२).